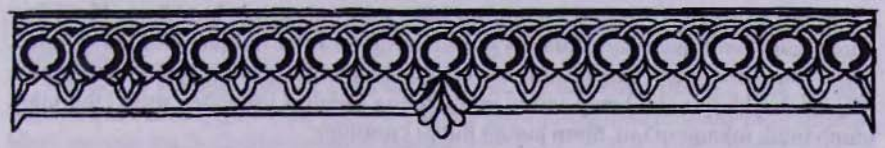

70. ԵՐԵՄԵԱ ԹԱԿԱՎՈՐ

Կէլնի. չէլնի մեյ խատ իրիկ, մեյ խատ կնիկ. իսոնց մեյ խատ լաճ կէլնի, մեյ խատ ախչիկ: Էսա ախչիկն էլ ըսկուն խորոտ կէլնի, տյու կասես, թե տանխինգյ օրվան լուսնակ ի:

Ավուր մեկ էսա տղեներաց մեր կմեռնի, իսոնց խեր թնզն կպսակվի: Էսա թնզա մեր խետ ուր մեյ խատ ինչլաչեբ ախչիկմ կպերի: Էսա կնիկ գյրող կուզի տեսնալ, էսա տղեներ չուզե տեսնալ, իսոր խամար կիշեր-ցերեկ ուր իրկան կհամոզի, որ ուր տղեներ տանի դաշտ՝ կուրեսցուցե, աման իրիկ կնգյնն խնբար ականջ չանե:

Ծմովա մեչ մեկ օր իրիկ կէլնի կէրթա քյաղաքյ: Կնիկն ի գարնան ցանելու սերմացու ցորեն կպերի, կխաշի, էմել կլցի ջվլներ, պերահտեր կկարի, կշարի էնտեղ: Գյարուն որ կուգյա, մարթն ի կէլնի դաշտ վեցկի կանի, ցորեն կտանի կցանի: Գյեղակնի ցանած ատտեր բիթուն կկանչնան, էսա մարթու ատտեր չեն կանչնա: Մարթն ի կուգյա տուն, կասի. - Կնիկ, բիթունի ատտեր կանչցեր ին, մեր ատտեր ըստարի մեկ ֆիլիգ պիլա չեն տվե:

Կնիկն ի, կասի. - Քյա մարթ, ասպած քյո տուն ավեր չանի, ես որ քյե կասեմ, տյու կիտես, որ ես քյո տղեներաց դյուշման եմ: Էսա պատիժ, որ էկավ վեր մե՝ քյո տղեներաց երիսանց ի, ինոնքյ ուղուրսուզ են: Էլի ինոնց տար կուրիսցու, թե չէ՝ ես կպոնեմ իմ ախչկան ծեռ, քյո տնից կէրթամ, տյու կիտես՝ ինչխ կանես, արա, էլ չասե՞ս, թե ձիկ կնիկ կա:

Մարթն ի, կտեսնա, որ էլ խետ ուր կնգյնն չի կանա գյլեխ էլնի, կասի. - Կնի՛կ, բնալի, քյանիմ խատ խաց թխի ատնեմ խետս. տանեմ սար, թողնեմ էն տեղ, գյնամ:

Կնիկն ի, որ էսա խնպար կլսի, շատ կուրախնա, համան շոտմ կէլնի քյանիմ գյունդ խմոր կշաղախի, բեոլ-բեոլ աղ կլցի մեչ, ուզածիտ պես շոռ կլոճ կթխի կուտա իրկան:

Մարթն ի, կառնի էտա կլոճներ, մեյ խատ էլ մեզնր, ուր տղեներաց կասի. - Ելե՛քյ, էսօր էրթանքյ սար պանջնր պիրեքյ:

Տղեներն են, ուրախ-ուրախ կէլնեն խետ ինոնց խոր կէրթան սար, շատ կէրթան, քիչ կէրթան, կանոթնան, խոր մոտեն խաց կուզեն: Էս էրիկ մեյ խատ շոռ կլոճ կխանի կկիսի, կես կուտա լաճուն, կես կուտա ախչկան: Տղեներն են, որ էսա շոռ կլոճ կուտեն, շատ կծարվնան կասեն. - Բնբո՛, մենքյ ծարավ ենքյ:

Խերն ի կասի. - Կտորմ էլ քյելեքյ էնա տեղ ախպյուր կա, ճյուր կխմենքյ: Վարհապլի իտոնց խապելով կտանի չուր սարի գյլոխ: Խեր. որ կխասնեն սարի գյլոխ, խերն ի ուր ծեռաց կոռ կխշտի գյետին. ուր վերվի կոռոդիկ կխանի. կթալի վեր կոռնի: Ենքյ կպառկի կոռոդկի խովի տակ. տղեյներաց կասի. - Կնացեքյ, գյեռ էնա տեղ. սարի տակ ախպյուր կա. ճյուր խմեքյ իկեքյ էրթանքյ:

Տղեյներն են կինեն ճնմբնխ. կէրթան. հնա՛ կիրիշկան իտև կասեն, կոռ կա կոռոդիկը կա, բաբոռ էլ կա: Վարհապլի կէրթնն ախպյուր կկնդնեն. ճյուր կխմեն, ամաև չուր ճյուր կկնդնեն, կխմեն, կտնտնեն, կէլնի արևմտոց:

Կուգյնն. կխասնեն ինոնց խոր պառկած տեղ. կտեսնան. որ ի՞նչ՝ կոռ կա. կոռոդիկը կա, բաբոռ չկա:

Քորն ախպերնին կնստեն էտա տեղ կուլնն, կուլնն. չուր սրև կմտնի:

Ախպերն ի, կասի. - Քյուրիկ, տյու պառկի. ես էլ պառկեմ վեր քյե:

Քորն ի. կասի. - ՉԷ՚, ախպերիկ. տյու պառկի, ես էլ պառկեմ վեր քյե, որ գյելեր գյնն, ինաև ձիկ ուտեն, նոր քյե, որ ես քյո չնրչյարանքյ չտեսնամ:

Ախպերն ի կպառկի, քյորն էլ կպառկի վեր ախպոր. էրկուսն էլ քյաղցր անուշ կքյնեն:

Աստծու խրամանքյով էտա կիշեր նա՛ գյել, նա՛ էլ ուրիշ ջնանվնր էտա տեխրանքյ չի ֆռա. ըսկուն, որ քյոր ախպերն էլ առատուն սաղ սալամաթ կէլնեն վեր:

Ախչիկն կպոնի ուր ախպոր ծեռ, կինեն ճնմբնխ: Կէրթնն, շատ կէրթնն, քիչ կէրթնն, ախպեր կանոթնա, խաց կուզի. քոռն ի կխանի ուր ծոցից կես խաց կուտա ախպոր, ախպեր որ էսա խաց կուտի, կտորմ տեղ էլ կէրթնն, կծարվնա. կասի. - Քյուրիկ, ես ծարավ եմ:

Քյորն ի կասի. - Մեկ կտոր էլ էրթանքյ վեր ճնմխուն ախպյուր կա, էնտեղ ճյուր կխմենքյ: Մեկ կտոր էլ կէրթնն, ախպեր կասի. - Ես էլ չեմ կանա քյելե, ծարվութնից իմ կնդմներ կոտրան:

Կխասնեն մեչ մեյ խատ դնշտիմ, կտիսնան, որ գյեռ անձրև իկե. աշխրիս մեչ ինչ կնանդնր որ ջնանվնր կա. էդա դաշտից ընցեր են, դնոցեր են. ըսկուն որ իսոնց ոտքերաց տեղ ընգյե փոս, ճյուր ի գյեռվե:

Ախպերն ի կասի. - Քյուրիկ, ես էլ չեմ կանա քյելե, ես պիտի էսա հնյվնաներաց ոտքերաց տեղի ճրեր խմեմ:

Քյորն ի կասի. - Ախպերի՛կ, որ առչու էնն գյելու ոտնաց տեղրանքյ խմես, կելնես գյել. առչ՝ զիկ կուտես, որ ծիյու ոտաց տեղ խմես, կէլնես ծի. չհիֆթով ձիկ կզնրկես, կթողնես կփախնես, ի՞նչ անեմ խետ քյե, պնլե էսա գյառու ոտաց տեղ խմի, որ գյնռ տանաաս, ես կանամ քյե շախե:

Ախպերն ի, կկզվի գյնռու ոտաց տեղ կխմի: Խետ որ կխմի, կէլնի մեյ խատ բնշ գյնռ, մաելեն կենի քյուրոչ իտև կէրթնն:

Քյորն ի, որ կտիսնա, թե ուր ախպեր էլնվ գյնռ, կկզվի գյետին տաստեմ խոտ չքյնշի կպոնի ծեռ. մեյ տեխեն կուլնն. մեյ տեխեն խոտ կուտա ախպոր պերան, կէրթնն:

Ախչիկն ի, քիչմ տեղ կէրթնն, մեյ դիր էլ կկզվի գյետին, որ խոտ քյնղի:

Կտիսնա, որ մեյ խատ պետ մառջնանմ գյեռ գյետին ի, կվիրուցի էտա մառջնան, կտնի ջեռը կէրթնն:

Իրիկվան տեխ կխասնի մեյ խատ քյեռշկ-սարեմ տակ կնստի, պատի իրես մեկ

տեխեն մատնով գյեսւին կպճկորի. մեյ տեխեն կույն. ուր առցնքներն էլ կլցվեն մեչ էտա փոսին:

Սորա ուր ջեռբից կխանի էտա մառջնն. կտնի մեչ էտա փոսին, խող կուտա վերեն. կտմոնն կէլնի էդա քյեռշկ-սարից քիչմ խաց կուզի. կեսն ինքյ կուտի. կեսն կուտա ուր Գյառնիկ ախպոր պերան:

Իրիկուն, որ կմթնի, ախչիկն ի կէլնի ուր Գյոնիկ ախպեր կառնի, կէրթն մեյ խատ ծառիմ տակ կծկվի: Ծեռ կթնլի ուր ախպոր վիզ. կգյրկի կքյնի:

Առատուն ի ախչիկ կէլնի վեր, կառնի ուր ախպեր, կէրթն էլմել էն քյեռշկ-սարի տակ, կտիսնա. որ ի՛նչ՝ Էրեկվան ուր մառջան խորած տեղ գյեո մեյ խատ ծառ մի պյուսե, էյե խետ թակավորի քյեռշկ-սարի բոյին, կանաչ կնզլներաց խետն էլ ճութ-ճութ կարմիր մառջուն ի կախվե. ըսկուն, որ մարթու. աստծու տյիկր կուգյն:

Ախչիկն ի. կէրթա կկայնի էդա ծառի տակ. քիչմ կույն, կդնոնա. կխառցուցի. -
Մառջն՛ն, քյե վո՞վ ի տնգյե:

Ծառն ի կասի. - Քյո շող-շող մատներ:

- Մառջն՛ն, քյե վո՞վ ի ճրե:

Ծառն ի կասի. - Քյո լցուլախ աչքեր:

Ծառն ի էսա ասելուց սորա մեյ խատ իրար կտիպնի, կսզլներ կթնփի տակ:

Խետ որ ծառ իրար կտիպնի, կազլներ կթնփի, Գյոնիկ ախպեր շոտմ կէլնի վեր կնզլներաց կբնշլայի ուտել:

Ախչիկ, որ խետ ծառին խնբնր կուտա, էդա կտոր գյնխ թագավորու լաճ կէլնի փենջնրեն, որ կտիսնա էսա ախչկան խորուոկութեն. իսոր խետ ծառին խնբնր տալ, պերան կմնա պնց. ուր աչքեր կճմոթի, ուր տեսածին չավատս:

Ախչիկն ի, էնօր չուր իրիկուն էտա տեղեր կփռա, իրիկուն գյնն կէրթն ուր ծառի տակ, ուր Գյոնիկ ախպոր վիզ կգյրկի. զինքյ թնալիմ կանի աստծուն. կքյնի:

Էն մեկէլ օր առատուն կէլնի վեր. գյնա կէրթն ծառի տակ կնստի կուլա. կասի.
- Մառջն՛ն, քյե վո՞վ ի տնգյե:

Ծառ կասի. - Քյո շող-շող մատներ:

- Մառջն՛ն. քյե վո՞վ ի ճրե:

Ծառն ի կասի. - Քյո լցունխ աչքեր:

Ծառն ի, էսա ասելուն պես մեյ խատ իրար կդեպնի, կանաչ կնզլներ կթնփի: Համան էդա Գյոնիկ ախպեր շուշոտ-շուշոտ կբնշլայի էդա կնզլներ ուտել:

Թակավորու լաճ մեկէլ օր էսա պնն կտիսնա. կէրթն ուր խոր կասի.

- Թակավոր ապրած կենաս, որ տյու կուզես զիկ պսակել՝ մեր քյեռշկ-սարի տակ մեյ խատ խաց ժողվող ախչիկ կա, էն ախչիկ պետի պսակիս վեր զիկ:

Թակավորն ի, որ լաճու էսա խնբնր կլսի, կասի. - Ա՛յ տղա, ես մեկ թակավորմ եմ, իմ նամուսին կկպնի՞, որ ես էրթամ խաց ժողվող ախչիկ պիրեմ, անեմ զիկ խարս, մեչ աշխրին ախչիկ չկա՞, խազար-խազար թակավորու ախչկներ կան. որն որ կուզես՝ պիրեմ քյե խամար:

Լաճն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, որ էն խաց ժողվող ախչիկ ուզես զիկ, կպսակվեմ, որ չուզես՝ ես էլ մեչ աշխրին չեմ պսակվե:

Թակավորն ի, որ կտիսնա թե խետ լաճուն ճար չէլնե, կասի. - Բալա՛մ. քյո մուր քյո ճակատ, ես չեմ խառվե, տյու կիտես, ինչխ կանես արա:

Թակավորու լաճն ի, ճաման կէլնի տյուս, էսա ախչկան ծեռ կպռնի, կտանի ներս, թնալիմ կանի խալայեղներաց, կասի. - Տարե՛քյ. լողկցուցեքյ, ծեռքյմ թակավորավայել խալավ խագյուցեքյ պիրեքյ, որ ես պսակվեմ:

Խալայեղներն են էսա ախչկան շոտմ կտանեն պտղնիս. կլողկցուցեն. որ մեկ ծեռք էլ խալավ կխագյուցեն, կէլնի ըսկուն խուռնի խրեղեն ախչիկմ. որ չուտեր. չխմեր էսա ախչկան խորոտկութեն թամաշա աներ:

Թակավորու տղեն ի, որ կուզյա էսա ախչկան կտիսնա. ուրախութնից խելքյ կէրթա, համան շոտմ ամր կանի յոթն օր. յոթ կիշեր, կպսակվի:

Էսա ախչիկն ի, որ կէլնի թակավորուն խարս, ուր Գյառնիկ ախպորն էլ կտանի ուր խետ, ուր ազիզ լյուսյու պես կպախի, ըսկուն, որ մեյ քյնելու գյախ կգնտանեն մոտեն:

Թակավորու լաճն էլ ուր կնգյան սիրուն էսա գյառուն էլ շատ կուզի:

Ավուր մեկ էսա ախչկան մեր կլսի, որ ուր խորթ ախչիկ կնացե. իլե թակավորուն խարս, աֆքյարից զինքյ ուր կուտի: Կէլնի ուր արաբու պոկոշ ախչիկ կառնի, կուգյա էսա թակավորու քյաղաքյ, ուր ախչիկ կուտա շադու պառվում տուն պախ, ինքյ կուգյա կմտնի թակավորու քյեոշկ-սարեն, կասի. - Էսա թակավորու խարս որ կա՝ իմ ախչիկն ի. ես իկեր իմ, որ մե խատ իմ ախչիկ տիսնամ:

Խալայեղներն ին խաբար կտանին թակավորու խարսին, կասեն, թե քյո մերն էկավ:

Ախչիկն ի, որ էսա խաբար կլսի, համան կէլնի կվազի դյուս, խետ որ ուր մեր կտիսնա. ուրախ-ուրախ զինքյ կթփի ուր մոր գյիրկ, կփաթթվի վիզ:

Մերն ի, ինչ կանղմր, որ սոտանց սատանի իրես տիսնալ կուզեր. էսա ախչկան իրես տիսնալ չէր ուզե, աման ուր սըր չիմցուցելու խամար կուրախնա. ախչկան իրեսներ կպաքյի. կասի. - Ոտքյերացդ մեռնիմ. ծաքի՛կ, ծեռքյերացդ մեռնիմ. ծմքյի՛կ, տյա տո՞ր էր կնացե, վեր զիկ կուրիսե:

Լարհասլի մեյտեղ կէրթնն թակավորու սարեն:

Իրեքյ օրից սորա մերն ի թակավորի լաճուն կասի. - Էսօր զիկ իզին տվեքյ ես իմ ախչիկ մեյ խատ առնեմ էրթամ ծով, իմ ուզածով լողկցուցեմ:

Թակավորու լաճն ի, կասի. - Տյու կիտես, կտանիս ծով՝ տար:

Մերն ի, կառնի ուր ախչիկ կտանի ծով, ուր խալալ ախչիկն էլ կտանի խետ ուր, խետ որ թակավորու խարս ուր խալվներ կխանի կմտնի ծով, մերն ի, կմլշկի կէրթն մեչ ծովուն, կտնռնա իսոր խալվներ կխագյուցի ուր ախչկան, թե որ թակավորու խարս տղով էր, իդոր խամար մեյ խատ էլ մազրակա կկապի վեր ուր ախչկան փորին, քյողք կթալի վեր գյլխուն, կթամխի կասի. - Ախչի՛կ, որ կէրթաս սարեն քյանիմ օրից սորա ասա խիվանդ եմ, թակավորու լաճն ի ինչ ճար որ կանի, տյու էն տեղեր մէլնե, մեյ քիչ էլ չոր խաց լից քյո ղեոշկի տակ, խետ որ թակավորու լաճ կմտնի քյո էօդեն, տյու շոճվի վեր էն կողին, շոճվի վեր էն մեկէլ կողին, էտա խացեր կկոտոտվին, թակավորու լաճ կասի. - Ախչի՛կ, ի՞նչ էլեր ի, - տյու կասիս, թե ուսկոներս բիթհին կոտոտված, քյո հեքիմներ զիկ չեն կանա ժրցուցե, տյու պիտի էն բաշ գյմռ մորթես, որ ես ուտեմ՝ ժրեմ, թե չէ՝ կմեռնեմ: Որ էն գյմռն էլ մորթես բիթյհին բմն օրթալաղից կսերափվի, ըստրիս տյու քյո քյեֆն իրիշկա, էլ մմռմխ մ'անե:

Թակավորու խարս ի, խալայեղներն են կտիսնան, որ թակավորու խարսի խմնիմթ բիթուն-բիթուն փոխվեր ի, քիթ-մռութ զաթի ըսկուն զյառշելի, որ մարթ չուզե իրիշկա իրես, իննքյ-իննքյ կմեզեն, կզարմանան, աման հմխու ծեն չեն կանա խանե:

Թակավորու լաճն ի, կտիսնա, որ նա՛ ուր կնգյան ռնճվս խորոտկութեն ի

մնացե. նա՛ էլ մոռացվա խասիաթ. աման զինքյ ուր կմեզի, կասի՝ ավատա տլով ի, իտոր խամար ըղըկնա իլեր ի:

Ավուր մեկ թակավորու խարսն ի, գյաղտիկ քիչմ չոր խաց կլցի ուր դեռշկի տակ, թակավորու լաճուն կկանչի, խետ որ թակավորու լաճ կմտնի ներս, ինքյ մախսուս կշռճվի վեր էն կողին, կշռճվի վեր էն կողին, խացեր կկոտոտվեն. ծեն կխանեն:

Թակավորու լաճն ի, որ էսա ծեն կլսի, կզարմանա, կասի. - Ախչի՛կ, ի՞նչ էլերի քյե:

Խարսն ի, տհտքյալեն կասի. - Քյամբախ անեմ քյո հեքիմներաց տուն, ինոնքյ իմ տուն ավիրեցին, ինոնքյ չեն կանա զիկ ժրցուցե: Իմ ղեռ-դարման մեջ էրազին մեյ խատ սիվդակ մուրուս խալիվորմ զիկ ասաց՝ պիտի էն բաշ գյառ մորթես, որ ես ուտեմ, ժրիմ, թե՝ չը, ճար չկա՝ ես կմեռնեմ:

Թակավորու լաճն ի, որ էսա խաբար կլսի, շատ կզարմանա, կասի. - Ախչի՛, ի՞նչխ էն գյառ մորթեմ ուտես, չէ՞ որ տյու կասիր. թե էն իմ ախպերն ի, տւառցավ գյառ. էլ քյոր ախպոր միս ի՞նչխ կուտի:

Խարսն ի, կասի. - Մադամ, որ ես կմեռնեմ, էլ ի՞նչ անեմ ախպեր: Մարթու ջան որ կա՝ քյանց խեր-մեր, քյիր-ախպեր դահւս անուշ ի: Ես մեռնելուց սորա, թող էն մեռնի, քյանի որ էլեր ի գյառ, էլ չի կանա էլնե մարթ:

Թակավորու լաճն ի, որ էսա պան կլսի, ուր գլխու մազեր կդիզնա. համան կթողնի կէլնի տյուս:

Էնգյախ. որ խորթ մեր թակավորու խարսին կմլշկի մեջ ծովուն, աստծու խրամանքյով մեյ խատ կեղ ծյուկ էսա ախչկան կուլ կուտա:

Ախչիկն ի. մեջ էսա ծկան փուրին ութ օրից սորա, կծնի, մեյ խատ խուռնի-խրեղեն լաճ տղեմ կպերի:

Ավուր մեկ էսա քյաղքյի ժամխար կոչնակ կառնի կլկցուցալեն կինի քյաղքյի փողհտեր կփռա. էդա քյաղքյի քյանիմ տներն էլ ծովու քյանարն ի ըսկուն, որ խետ որ ժամխար էդա ծովու քյանար կոչնակ կզարկի, ախչիկ ծովու մեչեն էսա կոչնակի ծեն կլսի կբոռա կասի.

- Ժամխա՛ր, որ ժամ կծենես,
Առճի խաչ քյո երես կխանես,
Խաբար տանես Երեմեա թակավորին,
Կասաբի թևիկ թյհլնա.
Տանկի պերան իտև դառնա,
Որ իմ Գյառնիկ ախպեր չի զինա:

Ժամխարն ի, որ ծովու օրթալաղից էսա ծեն կլսի, մեյ խատ ուր իրես խաչ կխանի, կթողնի կէրթա:

Էն մեկէլ օր ժամխար որ կուգյա էդա տեղեր կոչնակ կզարկի, գյինա ծովու մեչից էտա ծեն կլսի: Վարհաւլի, որ իրեքյ դիր էսա ծեն կլսի, ինքն ուր կասի. - Եսա իրեքյ դիր էլավ, որ զիկ կուտան աստծու սեր, վալա կուզի ինչ որ էլնի, ես պիտի էրթամ Երեմեա թակավորին դողրին ասեմ բալքյի ստեղ պան կա:

Ժամխարն ի, առատուն, որ ժամ կառցեկվի, դողրի կէրթա, կմտնի թակավորու սարեն, կէլնի թակավորու առճև, կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, էսա իրեքյ օր ի, որ ես կէրթամ ծովու քյանար, կոչնակ կզարկեմ, ծովու մեչեն, էլ չեմ կիտե իսան ի, ի՞նչխ ծովու մեչեն մեյ խատ անուշ ծենով կբոռան, կասեն.

Ժամխա՛ր, որ ժամ կծենես,

Առճի խուչ քյո երես կխանես.
Խաբար տանես Եբեմեա թակավորին.
Կասաբի թևիկ թյուկնն.
Տանկի պերան իտև դառնա.
Որ իմ Գյանոնիկ ախպեր չի զինա:

Թակավորու լաճն ի, խետ որ էսա կլսի, կենի մեչ մառնախի. ինքն ուր կասի. - Կա. չկա ըստեղ պանմ կա. չէլնի՞ էսա իմ կնիկ չի. որ կասի՝ գյանո մորթեքյ ուտեմ: Կտանոնա ժանմարին կասի. - Եյ ժանմխա՛ր ախպեր. ես քյո խուկին կավատամ. առատուն, որ տյու կէրթաս էն տեղեր կոչնակ զանրկելու, արե զիկ էլ տար, խետ քյե խենքյ էդա ի՞նչ պանն ի:

Ժանմխարն ի. առատուն շիտ ժանմ զանրկոց կուգյան թակավորուն ծեն կուտա. կառնի խետ ուր կէրթան ծովու ավ: Խետ որ կբանշլայի կոչնակ զանրկել, ծովի մեչեն գյնա էտա ծեն կբոռա:

Թակավորու լաճն ի, խետ որ էսա ծեն կլսի. կնառնանանա ծովու քյանար, կբոռա. - Է՛յ, խողացի՞ն ես, խրեղե՞ն ես, ի՞նչ ես, արե տյուս, խեքյ ինչ կասես:

Ախչիկն ի, ծովու մեչեն ուր իրկան ծեն որ կլսի. կճանչնա, կասի. - Ի՞նչխ գյանմ տյուս, չլուտ իմ:

Թակավորու լաճն ի, համան ուր ջյուբեն կխանի, կթանի ծովու քյանար. կզատանա, կասի. - Առա՛ քյե խալավ. էլի տյուս. խագյի, արե:

Ախչիկն ի. ծովու մեչեն կբոռա. կասի. - Ախր ես մենակ չեմ, զիկ գյրկանոց էլ կա:

Թակավորու լաճն ի, ուր վզի բոյեն բաշլին կառցկի, կթանի վեր ուր ջյուբին. կասի. - Ես էլ քյո գյրկանոցին:

Աստծու հրամանով կետ ծուկ կմոտանա քյանարին. կփխսի: Ախչիկ, ուր տղեն զիրկ. կէլնի տյուս, կառնի թակավորու ջյուբեն, կփաթթվի մեչ. բոյեն բաշլին էլ կառնի ուր գյրկանոց մեչ, կնառնանա, տեխ թակավորու լաճ:

Թակավորու լաճն. որ էսա կնգյան կտիսնա. որ ի՞նչ գյեռ ուր կնիկն ի. կուրախնա, կփանթթվին մեյ մեկէլու վիզ: Ախչիկն ի, ուր գյլխուց ընցած մեյ մեկ կպատմի էսոր:

Թակավորու լաճն ի, որ էսա պանն կլսի, շատ կպանրկանա, համան տուն խասնելուն պես, մարթ կէօրեռխկի ուր զոքյանչն էլ կպիրի, մեր վ ախչկան անմր կանի՝ կապեն ծիերաց պոչեր, քշեն սար-քար իրիկուն գյլխու կոտ, խետ մազերաց, առնեն պիրեն. տան իրեն: Ժանմխարին էլ բեռլ-բեռլ ոսկի կուտա, նոր ինոնքյ ուրախութեն կանեն, կխասնեն ուրենց մուրազին, տյուք էլ խասնեքյ ծեր մուրազին:

Երկնուց իրեքյ խատ խնձոր իճանվ: Մեկ՝ ասողին. մեկ՝ լսողին, մեկն էլ՝ ականջ արողին: